

Datový portál Národního screeningového centra

Renata Chloupková, Petr Benáček, Ondřej Ngo,
Karel Hejduk, Ondřej Májek a kolektiv NSC

Národní screeningové centrum ÚZIS ČR

NÁRODNÍ SCREENINGOVÉ CENTRUM

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Národní screeningové centrum

- **Organizační jednotka ÚZIS ČR**
- **Úzce spolupracuje s MZ, univerzitami, odbornými společnostmi, zdravotními pojišťovnami, poskytovateli zdravotní péče aj.**
- **Aktivity ukotvené ve strategických dokumentech**
  - Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí – Zdraví 2020 - Akční plán: Rozvoj programů zdravotního screeningu v ČR
  - Strategický rámec rozvoje zdravotnictví v ČR do roku 2030 – Zdraví 2030 – Specifický cíl: Prevence, podpora a ochrana zdraví a zvyšování zdravotní gramotnosti
  - Národní plán obnovy: reformy Národní onkologický program ČR – NOP ČR 2030 a Podpora a zvyšování kvality preventivních screeningových programů

Klíčové aktivity

- **Metodické a personální zázemí v oblasti časného záchytu onemocnění**
  - Série metodických dokumentů: životní cyklus programů časného záchytu onemocnění
- **Datová základna screeningových programů**
  - Datové zázemí pro evaluaci stávajících populačních screeningových programů
  - Zpřístupňování výsledků evaluace screeningových programů
- **Realizace pilotních projektů realizujících implementační výzkum programů časného záchytu onemocnění**
- **Spolupráce na nově vznikajících screeningových programech**
  - Screening SMA a SCID u novorozenců
  - Program časného záchytu karcinomu plic
  - Program individualizovaného časného záchytu karcinomu prostaty
- **Mezinárodní spolupráce**
  - EU, WHO, OECD
  - Mezinárodní partnerství, projekty, workshopy a konference

Aktuální strategické aktivity NSC v onkologickém screeningu

- **Evaluace stávajících screeningových programů**
  - Nová koncepce datové základny pro sběr a hodnocení populačních screeningových programů
    - Nová koncepce sběru dat
      - Využití dat NZIS (NRHZS, NOR aj.)
      - Další datové zdroje
    - Nová koncepce hodnocení a zpřístupňování dat
      - Otevřené datové sady
      - Zabezpečené datové sady:
        - » Poskytovatelům zdravotních služeb
        - » Zdravotním pojišťovnám
        - » Ministerstvu zdravotnictví
        - » Krajům atp.
  - Strategický vědecký rozvoj této oblasti, např.
    - monitoring screeningových programů,
    - strategie implementačního výzkumu aj.

Mamo.cz

 kolorektum

CERVIX

Evropská doporučení a monitoring populačních screeningových programů v ČR

- Rada Evropské unie doporučuje organizovaný screening zhoubných nádorů (COUNCIL RECOMMENDATION of 2 December 2003 on cancer screening, aktualizace plánována v roce 2022)
- Evropská komise vydává evropská doporučení pro jednotlivé onkologické screeningové programy, včetně doporučení pro monitorování kvality prostřednictvím indikátorů kvality, publikované indikátory kvality jsou postupně implementovány také v ČR

European guidelines on **breast** cancer screening and diagnosis

European Guidelines for QA in **colorectal** cancer screening and diagnosis

European Guidelines for QA in **cervical** cancer screening + supplements

Monitoring screeningového programu: příklady indikátorů

- **Intenzita screeningového programu**
  - Pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením
- **Indikátory screeningového procesu**
  - Detekční míra zhoubných nádorů
  - Podíl doplňujících vyšetření
- **Dlouhodobé ukazatele dopadu**
  - Míra incidence
  - Míra pokročilých stadií
  - Míra mortality

Datová základna screeningových programů

INFORMAČNÍ PODPORA PRO MONITORING PROGRAMŮ ČASNÉHO ZÁCHYTU

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NSC NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM

Koncept datové základny screeningových programů

Analýza dat – informační systém hodnocení kvality

Sběry dat ÚZIS

Národní Zdravotnický Informační System

Národní zdravotní registry

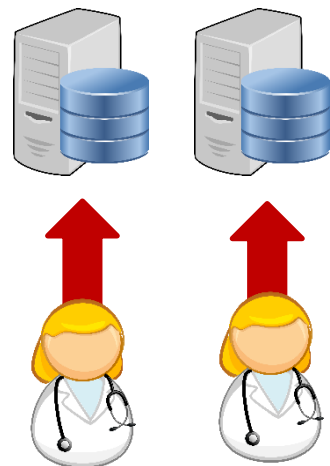
NOR
...
NRHZS

Plátcí
zdravotní
péče

Poskytovatelé
zdravotních
služeb

Ad-hoc databáze pilotních projektů

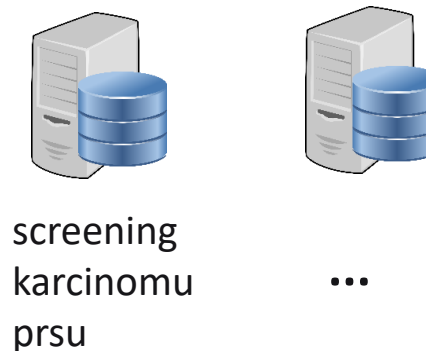
Nové sběry screeningových programů

Pilotní
projekt 1   Pilotní
projekt 2   ...

Externí databáze

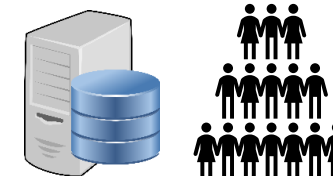
Existující sběry screeningových programů

screening
karcinomu
prsu

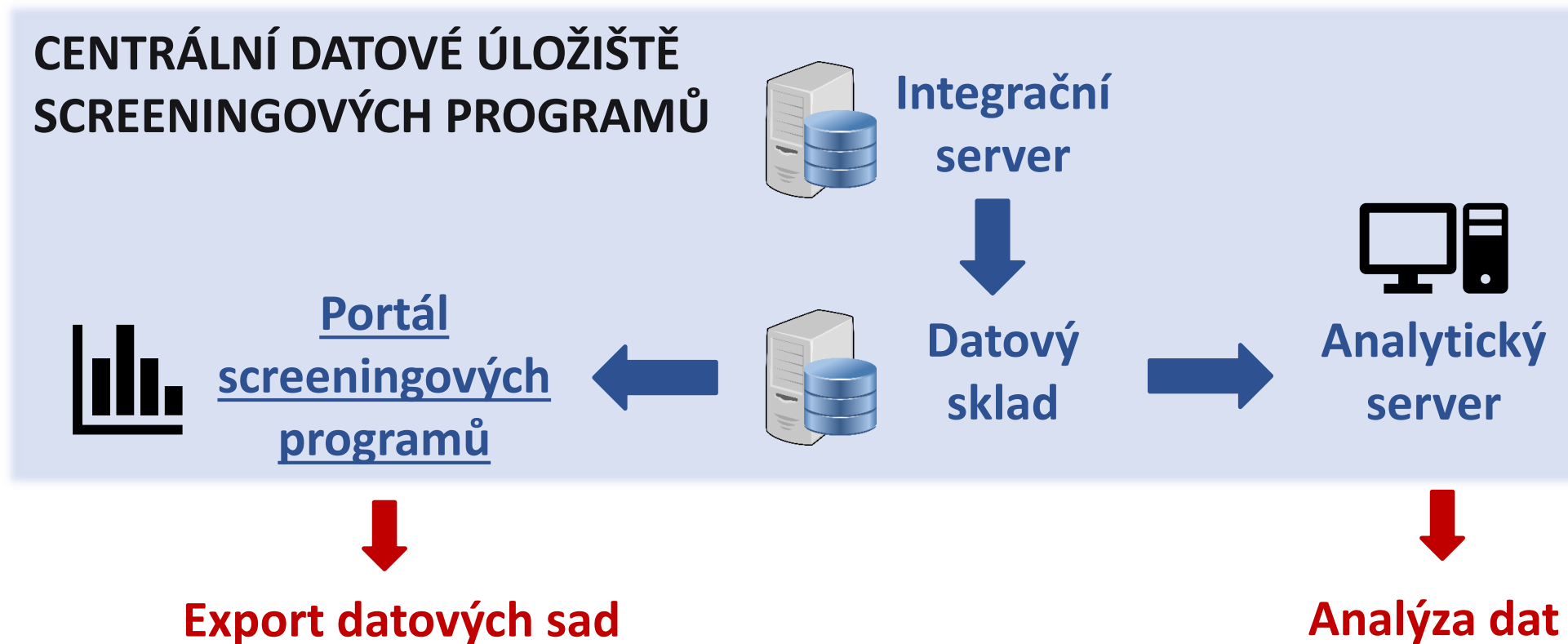
...

Sociodemografické údaje (ČSÚ)

Datový sklad screeningových programů NSC

Motivace k publikaci otevřených datových sad

- **Přínosy**

- Veřejně přístupné informace → transparentnost
- Hodnocení klíčových indikátorů kvality screeningových programů dle základních sociodemografických charakteristik
- Hodnocení regionů
- Hodnocení zlepšení situace v čase po zavedené zdravotní intervenci
- Benchmark regionů

- **Limitace**

- Interpretace (← srovnatelnost)
- Stupeň agregace přístupných dat
- Nutnost publikace i zabezpečených datových sad
- Správa portálu

Datová základna screeningových programů

DATOVÝ PORTÁL SCREENINGOVÝCH PROGRAMŮ

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NSC NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM

Veřejně dostupný datový portál

- Veřejně přístupná webová stránka
- Grafický návrh vychází z ucelené koncepce webů NSC:

Aktuální stav vývoje Datového portálu

Obecné

- Oficiální spuštění portálu a jeho první představení veřejnosti – přednáška v rámci konference [Prevon 2022](#) (5. 10. 2022)
- Na akci [NZIS Open](#) byl prezentován příspěvek [Národní screeningové centrum ÚZIS ČR a zpřístupňování dat](#), který informoval o aktuálním vývoji tohoto Datového portálu (6. 4. 2022)
- Spuštěna pilotní testovací verze Datového portálu NSC (4. 1. 2022)

Screening rakoviny prsu (C50)

- V rámci [analytických reportů](#) je k dispozici souhrnná Analýza výkonnosti tohoto programu (10. 11. 2022)
- Zpřístupnění sekce [Online analýza](#) pro vizualizaci prvního indikátoru, který slouží pro výpočet pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením (4. 10. 2022)
- Aktualizace [datové sady](#) umožňující výpočet pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením v rámci programu screeningu rakoviny prsu (C50) (3. 10. 2022)
- Uvolněna první [datová sada](#) umožňující výpočet pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením v rámci programu screeningu rakoviny prsu (C50) (4. 1. 2022)
- Zpřístupněna část portálu týkající se programu [screeningu rakoviny prsu \(C50\)](#) (4. 1. 2022)

Screening rakoviny kolorekta (C18–C20)

- Zpřístupnění sekce [Online analýza](#) pro vizualizaci prvního indikátoru, který slouží pro výpočet pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením (4. 10. 2022)
- Uvolněna první [datová sada](#) umožňující výpočet pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením v rámci programu kolorektálního screeningu (C18-C20) (4. 10. 2022)
- Zpřístupněna část portálu týkající se programu [screeningu rakoviny kolorekta \(C18–C20\)](#) (4. 10. 2022)

Screening rakoviny děložního hrdla (C53)

- Zpřístupnění sekce [Online analýza](#) pro vizualizaci prvního indikátoru, který slouží pro výpočet pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením (4. 10. 2022)
- Uvolněna první [datová sada](#) umožňující výpočet pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením v rámci programu screeningu rakoviny děložního hrdla (C53) (4. 10. 2022)
- Zpřístupněna část portálu týkající se programu [screeningu rakoviny děložního hrdla \(C53\)](#) (4. 10. 2022)

Základní funkcionality portálu

- Stejný koncept pro všechny diagnózy
- Základní rozcestník:

Zdroje dat, metodika

Online analýza

Analytické reporty

Datové sady

- NZIS + ostatní (ČSÚ,...)
- Období aktualizace
- Seznam indikátorů včetně anotace

<https://nsc.uzis.cz/data>

Screening rakoviny tlustého střeva a konečníku (C18–C20)

Interaktivní vizualizace dat

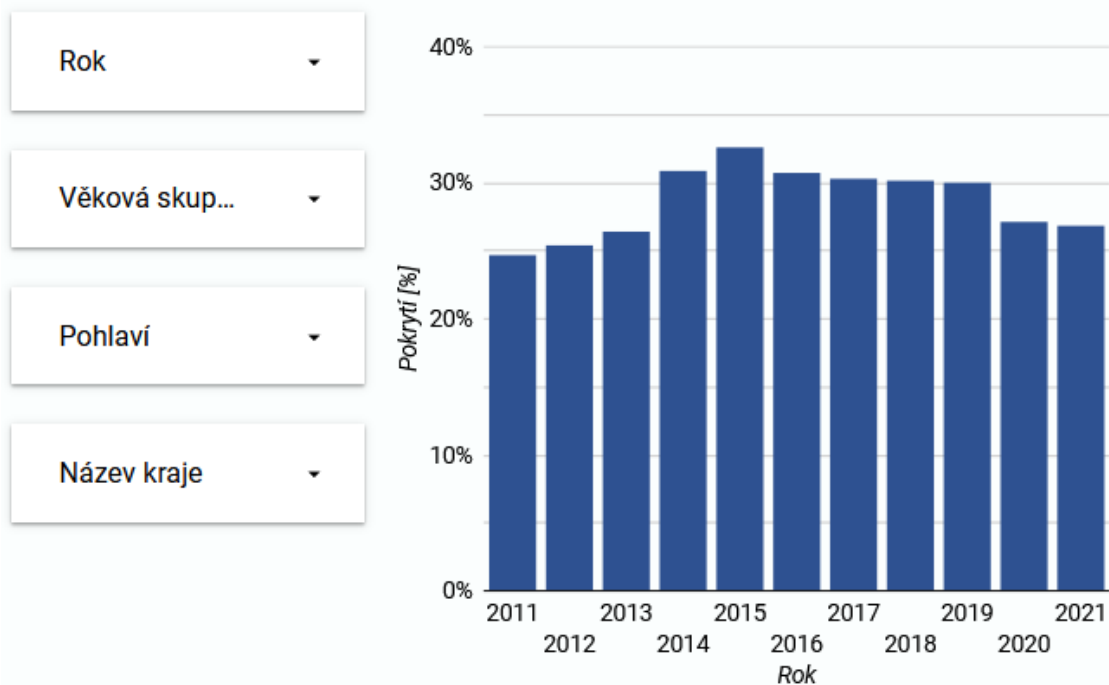
Pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením

ve dvouletém intervalu za rok 2021

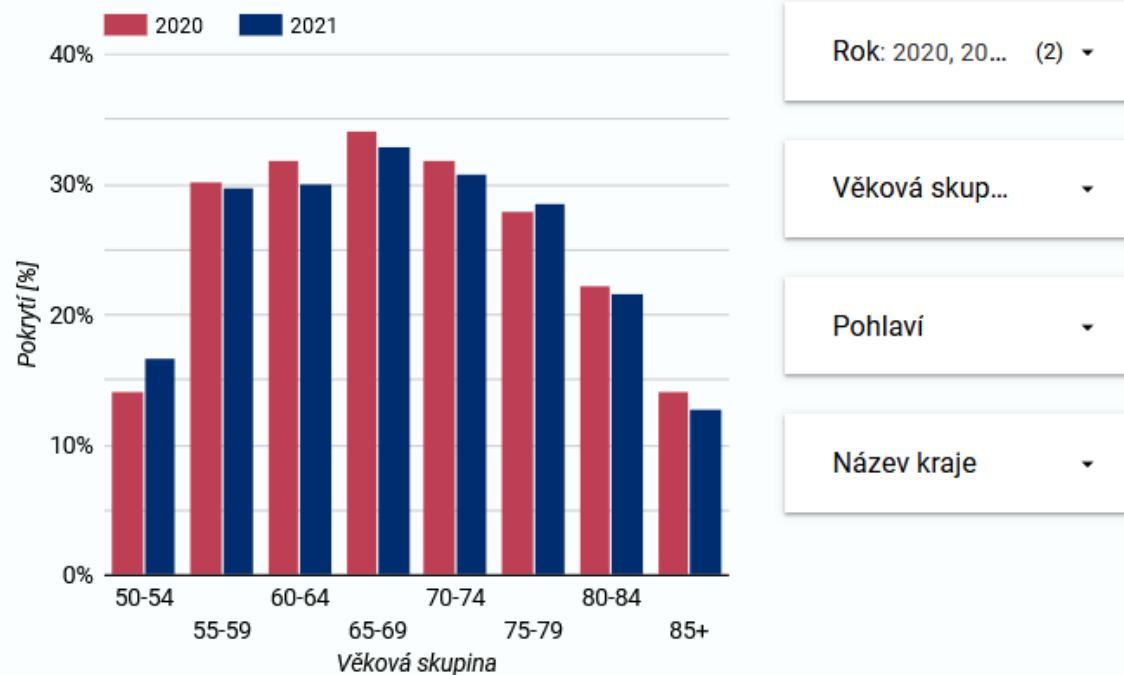
(muži i ženy, věk 50 a více let)

26,9 %

Graf 1: Pokrytí screeningovým vyšetřením ve standardním intervalu v čase

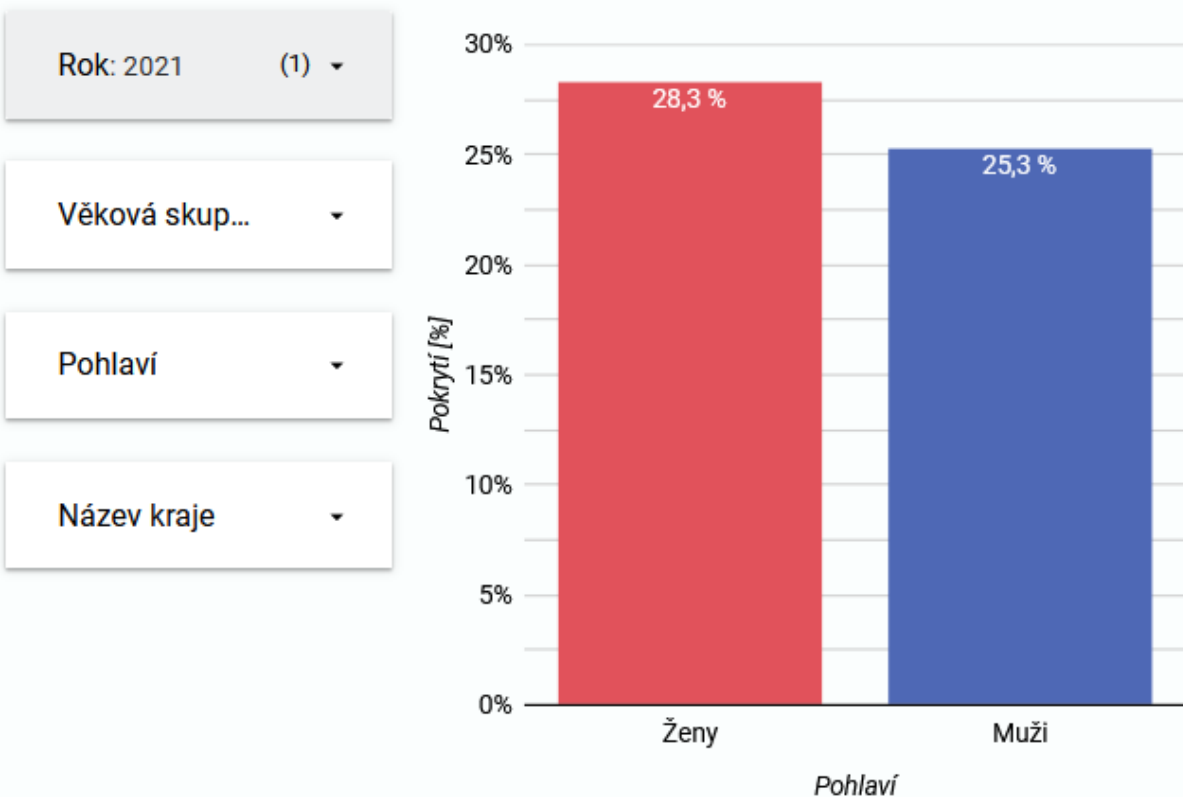

Graf 2: Pokrytí screeningovým vyšetřením ve standardním intervalu v rámci věkových skupin

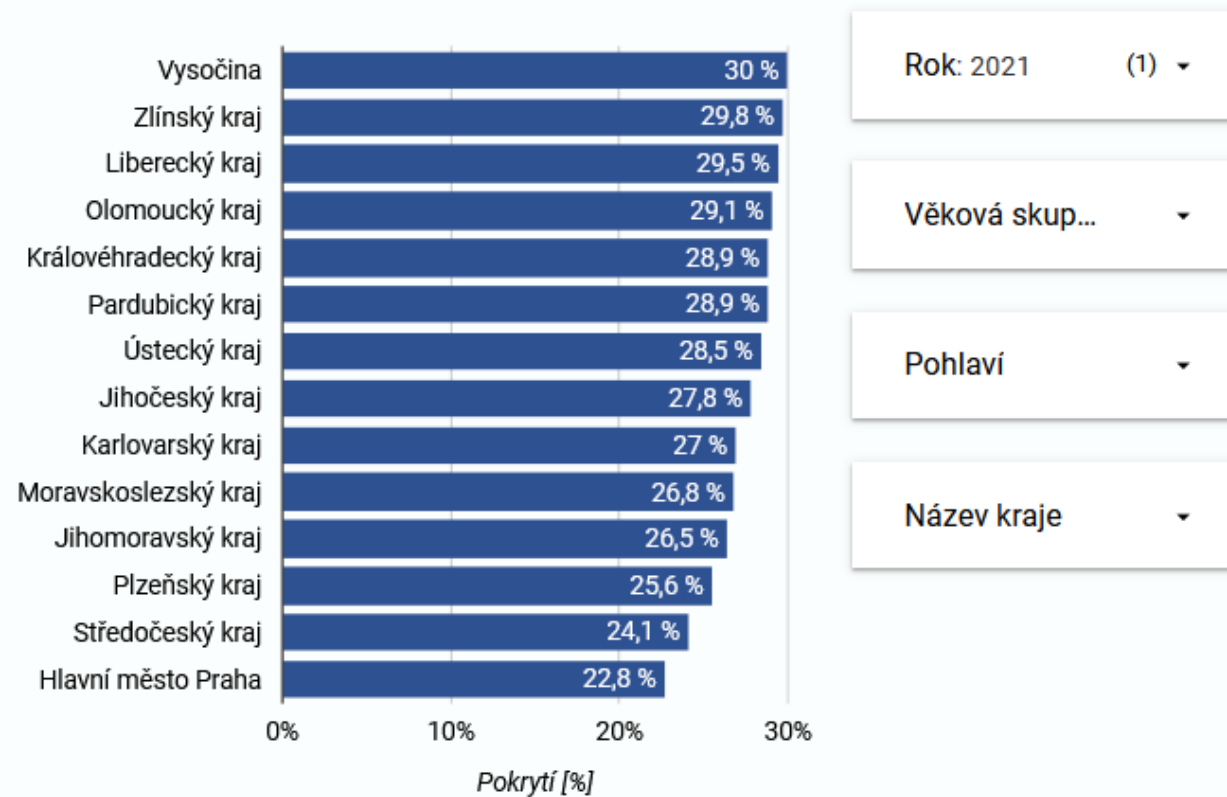

Online analýza – stratifikovaný pohled

Graf 3: Pokrytí screeningovým vyšetřením ve standardním intervalu dle pohlaví

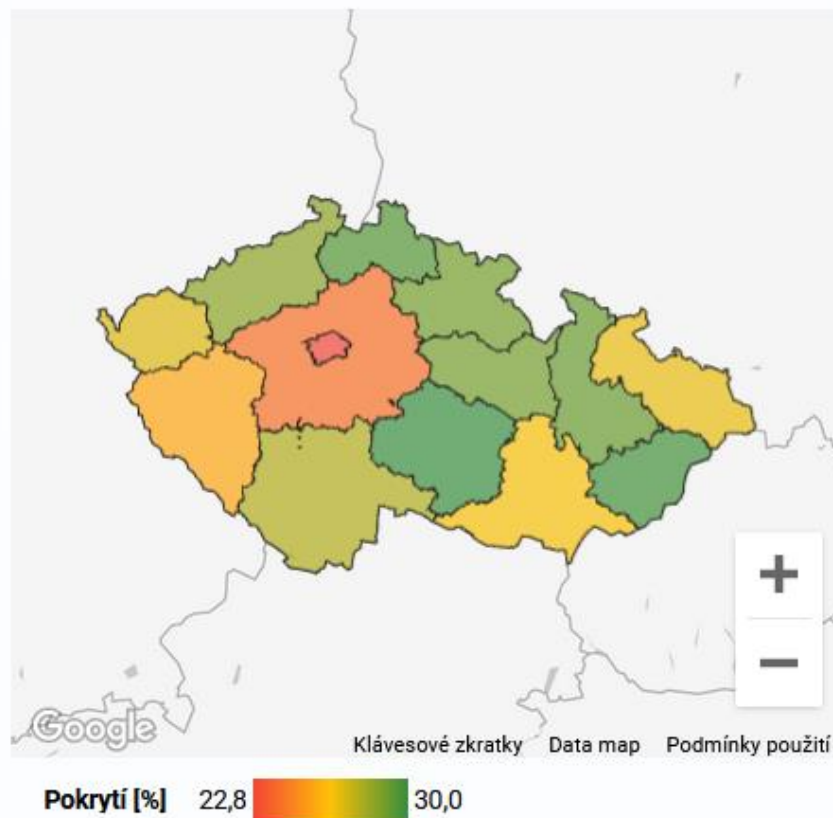
Graf 4: Regionální pokrytí screeningovým vyšetřením ve standardním intervalu

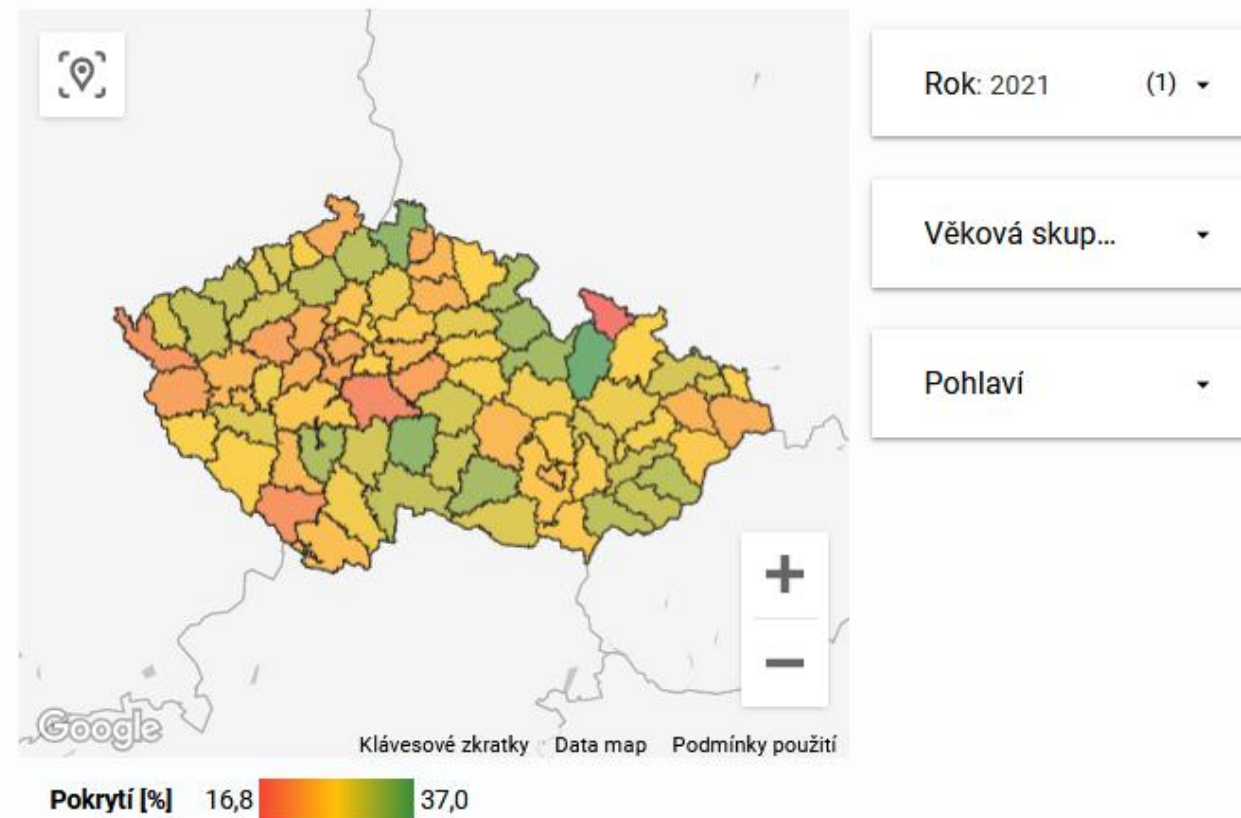

Online analýza – mapy

Mapa 1: Regionální pokrytí screeningovým vyšetřením ve standardním intervalu (kraje)

Mapa 2: Regionální pokrytí screeningovým vyšetřením ve standardním intervalu (okresy)

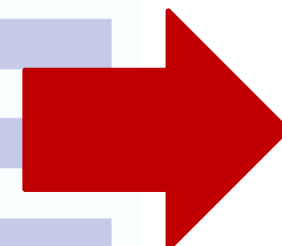

Online analýza – tabelární přehled

Tabulka 1: Regionální pokrytí screeningovým vyšetřením ve standardním intervalu

Rok: 2021 (1) ▼ Věková skupina ▼ Pohlaví ▼ Rozlišení tabulky: **Kraj** Okres

Název kraje ▲	Počet vyšetření	Populace	Pokrytí [%]
Hlavní město Praha	108 763	477 197	22,8 %
Jihomoravský kraj	122 373	461 495	26,5 %
Jihočeský kraj	71 517	257 361	27,8 %
Karlovarský kraj	32 193	119 233	27 %
Královéhradecký kraj	64 843	224 037	28,9 %
Liberecký kraj	50 330	170 724	29,5 %
Moravskoslezský kraj	128 625	480 015	26,8 %
Olomoucký kraj	73 559	252 391	29,1 %
Pardubický kraj	59 110	204 331	28,9 %
Plzeňský kraj	59 477	232 253	25,6 %
Středočeský kraj	122 523	508 143	24,1 %
Vysočina	61 322	204 511	30 %
Zlínský kraj	70 414	236 266	29,8 %
Ústecký kraj	90 110	316 646	28,5 %
Celkový součet	1 115 159	4 144 603	26,9 %

**Export
datových sad**

*Přes nabídku více (tři tečky v pravé horní části tabulky) lze uložit data prostřednictvím funkce Export

Datové sady

C50 – Pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením

Obsahem jsou vstupní data pro výpočet indikátoru mamografického screeningu (C50) s názvem *Pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením*. Indikátor lze vypočítat jako podíl počtu žen vyšetřených alespoň jednou v určeném časovém intervalu (čitatel) a celkového počtu žen v cílové populaci (jmenovatel).

Zobrazit datovou sadu

Katalog otevřených dat

Ministerstvo zdravotnictví České republiky

<https://opendata.mzcr.cz/>

3 datasety nalezeny na dotaz "screening"

Seřadit dle: Relevance

Kolorektální screeningové vyšetření: Pokrytí cílové populace

Obsahem datové sady jsou vstupní data pro výpočet indikátoru kolorektálního screeningu (c18 až c20) s názvem Pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením ve dvouletém...

CSV

Cervikální screeningové vyšetření: Pokrytí cílové populace

Obsahem datové sady jsou vstupní data pro výpočet indikátoru cervikálního screeningu (c53) s názvem Pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením v jednoletém intervalu....

CSV

Mamografické screeningové vyšetření: Pokrytí cílové populace

Obsahem jsou vstupní data pro výpočet indikátoru mamografického screeningu (c50) s názvem Pokrytí cílové populace screeningovým vyšetřením. Indikátor lze vypočítat jako podíl...

CSV

Analytické reporty

SCREENING KARCINOMU PRSU (C50) / ANALYTICKÉ REPORTY /
ANALÝZA VÝKONNOSTI SCREENINGU KARCINOMU PRSU V ČESKÉ REPUBLICE - AKTUÁLNÍ VÝSLEDKY (2021)

Analýza výkonnosti screeningu karcinomu prsu v České republice - aktuální výsledky (2021)

Stáhnout analýzu (pdf, 1,7 MB)

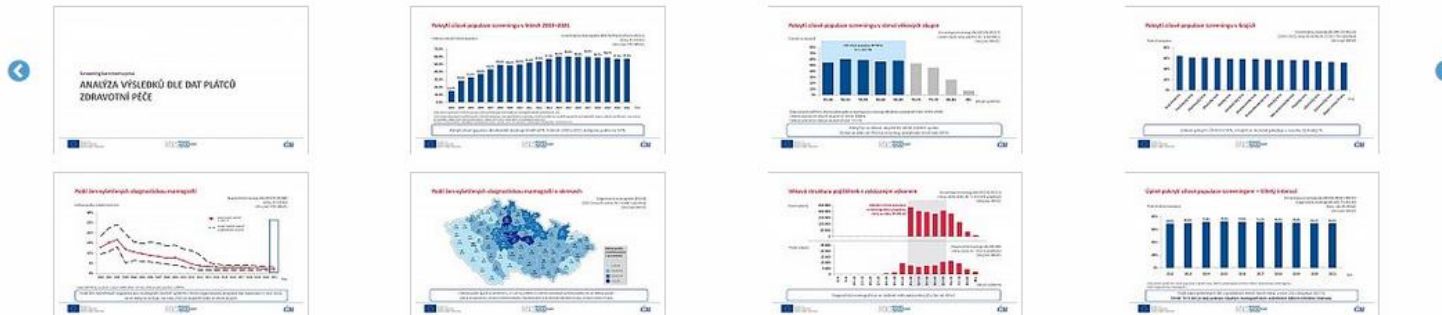
Screeningový program karcinomu prsu v ČR v dosahuje stabilně do roku 2019 pokrytí téměř 60 %, bohužel se pokrytí nedaří dále zvyšovat. V roce 2020 a 2021 kleslo pokrytí k 57 %. Přetrvávají rozdíly v pokrytí mezi regiony a v jednotlivých věkových skupinách. Pokud uvažujeme v rámci výpočtu pokrytí rozšířený tříletý interval a navíc diagnostické mamografie, tak dosahuje tzv. úplné pokrytí přibližně 70 %.

- Program dosahuje významného populačního zásahu, setrvale se zvyšuje podíl časně zachycených karcinomů prsu – v samotném screeningovém programu je v prvním stadiu nalezeno tři čtvrtiny onemocnění.
- Úmrtnost na toto onemocnění dlouhodobě klesá, v poslední dekádě sledujeme pokles o přibližně deset procent.
- V mezinárodním srovnání dat dosahuje ČR velmi dobrých výsledků (zejména s ohledem na pokles úmrtnosti).
- Ke zvyšování dopadu programu přispívá velmi kvalitně nastavený datový audit a systém kontroly kvality programu a jednotlivých screeningových center.

1 2 3 4

Analýza výsledků dle dat plátců zdravotní péče

Pokrytí cílové populace dlouhodobě dosahuje téměř 60 %. V letech 2020 a 2021 sledujeme pokles na 57 %. Celkové pokrytí v ČR nyní činí 57,4 %, v krajích se nicméně pohybuje v rozsahu 51,4–64,2 %.

- Základní analytické výsledky formou statických prezentací
- Možnost stáhnutí celého reportu
- Interaktivní prezentace s náhledem výsledků
  - Řazeno dle sekcí
  - Včetně základních závěrů

Datová základna screeningových programů

BUDOUCNOST VÝVOJE

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NSC NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM

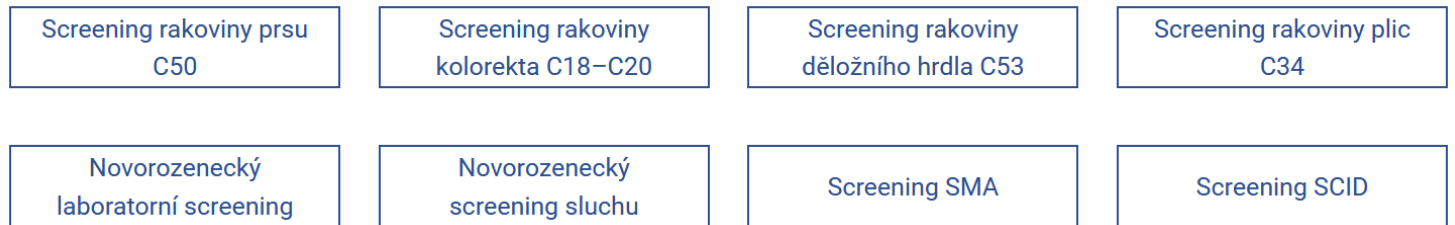
Aktuální výzvy a plány

- **Dokončení projektu Datová základna realizace screeningových programů**

- navázání novým zastřešujícím projektem

- **Datový portál**

- rozšíření rozsahu diagnóz:

- publikace nových definic indikátorů → datových sad → vizualizací

- zveřejňování analytických reportů a zpráv

- doplnění „autentizovaného obsahu“

- hromadné reporty pro samosprávy, zdravotnická zařízení,...

Děkuji za pozornost

DATOVÝ PORTÁL
SCREENINGOVÝCH
PROGRAMŮ

<https://nsc.uzis.cz/data>
data.nsc@uzis.cz